

Legutóbb frissítve: 2023. 04. 12.

Összegyűjtöttük azokat a gyakori kérdéseket, melyeket az Ukrajnából érkező menekültek tettek fel munkatársainknak, és amelyekkel a többi tájékoztatónkban nem foglalkoztunk még. A dokumentum angol, ukrán és orosz nyelven elérhető.

I. Az ideiglenes védelemre való jogosultsággal kapcsolatos speciális kérdések

1. Kérhet ideiglenes védelmet, azaz menedékes státuszt az ukrán állampolgár nem ukrán és nem uniós állampolgár családtagja?

Igen, ha ez a családtag az ukrán állampolgár házastársa, élettársa, kiskorú gyermeke vagy házastársának kiskorú gyermeke, vagy az ukrán állampolgárral együtt élő más közeli hozzátartozója.

2. Ha valaki nem jogosult ideiglenes védelemre (mert nem ukrán állampolgár vagy ukrán állampolgár családtagja, nem Ukrajna által elismert menekült vagy hontalan személy vagy ezen személyek családtagja), kérhet más típusú védelmet?

Konkrét célra kérhet tartózkodási engedélyt (pl. munkavállalás, tanulás, családdegyesítés stb. céljából, ha valóban van lehetősége Magyarországon dolgozni, tanulni, családtagjával együtt élni). A tartózkodási engedélyek különböző típusait itt tekintheted meg: www.oif.gov.hu. Ha nem tudsz biztonságosan visszatérni hazádba, kérjük, fordulj közvetlenül hozzánk a ukrainecrisis@helsinki.hu e-mail címen, hogy megbeszéljük a jogi lehetőségeket.

3. A menedékes státusz megegyezik a menekült státusszal?

Nem. A menedékes jogállás különbözik a menekült státusztól, mivel ez utóbbit egy nagyon hosszú és összetett menekültügyi eljárás keretében kaphatja meg a kérelmező. Az Ukrajnából menekülő személyeknek azt javasoljuk, hogy folyamodjanak ideiglenes védelemért (= menedékes státusz), mivel ez azonnali és megfelelő védelmet biztosít. Ha nem vagy jogosult a menedékes státuszra, és nem tudsz biztonságosan visszatérni hazádba sem, mert fennáll a veszélye, hogy jogsértések áldozatává válsz (például: jogellenes fogvatartás, kínzás), kérjük, fordulj hozzánk közvetlenül a ukrainecrisis@helsinki.hu e-mail címen, hogy megbeszéljük a jogi lehetőségeket.

II. Közvetlen beutazás Ukrajnából Magyarországra

1. Ki léphet be Magyarországra?

Az léphet be Ukrajnából Magyarországra, aki nem hagyta el Ukrajnát a háború kitörése óta.

2. Az egyik szülővel együtt utazó gyermek esetében szükséges a másik szülő hozzájárulása?

Nem.

3. A Magyar Helsinki Bizottság tud az Ukrajnából történő evakuálásban segíteni?

Nem, sajnos ebben nem tudunk segítséget nyújtani.

4. Mi történik azokkal, akik okmányok nélkül (biometrikus útlevelel nélkül) lépnek be az ország területére?

Azokat, akiknek problémáik vannak az okmányokkal, a határzóna különböző regisztrációs pontjaira kísérik, ahol a személyes adataikat nyilvántartásba veszik. Nagy valószínűséggel ideiglenes tartózkodási engedélyt kapnak (ún. ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás, amely kezdetben legfeljebb 3 hónapig érvényes). Amennyiben olyan ukrán állampolgárok vagy ukrán állampolgárok családtagjai, illetve Ukrajnában menekültként vagy hontalanokként elismert személyek vagy ezen személyek családtagjai, akik ideiglenes védelmet szeretnének kérni, akkor az idegenrendészeti hatóságnál (Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság – OIF) ezt később megtehetik. Ha nem ukrán állampolgárok vagy ukrán állampolgárok családtagjai, illetve Ukrajnában elismert menekültek vagy hontalanok, vagy ilyen személyek családtagjai, illetve nem uniós ország állampolgárai, de tartózkodási engedéllyel tartózkodtak Ukrajnában, akkor csak ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kaphatnak.

Legutóbb frissítve: 2023. 04. 12.

5. Az Ukrajnában menedékkérők (olyan személyek, akik Ukrajnában menekült státuszért folyamodtak, de még nem kapták meg a státuszt) átléphetik az ukrán-magyar határt?

Igen, átléphetik, azonban nem jogosultak a menedékes státuszra. Regisztrálhatnak az idegenrendészeti hatóságnál, ekkor ideiglenes tartózkodási engedélyt kapnak (ún. ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás, amely kezdetben legfeljebb 3 hónapig érvényes). Ha valakinek gondot okoz a továbbutazás, vagy nem tud visszatérni a származási országába, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot a ukrainecrisis@helsinki.hu e-mail címen.

III. Magyarországra történő belépés más szomszédos országból (nem közvetlenül Ukrajnából)

1. Az Ukrajnából menekülő személyek más szomszédos országból beutazhatnak Magyarországra?

Ukránok érvényes biometrikus útlevéllel: Igen.

Érvényes biometrikus útlevéllel nem rendelkező ukránok: Nem, kivéve, ha Magyarországon csak átutaznának és a célország igazolást állított ki számukra arról, hogy fogadja őket, illetve akkor is, ha menedékes státusszal már rendelkeznek.

Harmadik országbeli állampolgárok (nem ukrán vagy nem uniós állampolgárok) schengeni (uniós országok, Liechtenstein, Svájc, Norvégia, Izland) vagy magyar vízum/tartózkodási engedély nélkül: Nem, kivéve, ha a harmadik országbeli állampolgár ukrán állampolgár vagy hontalan személy, illetve Ukrajnában elismert menekült közeli hozzátartozója.

IV. Utazás Magyarországról más EU/Schengen-országba

1. A biometrikus útlevéllel rendelkező ukrán állampolgárok továbbutazhatnak Magyarországról?

Igen, legfeljebb 90 napig szabadon utazhatnak az EU területén.

2. Továbbutazhatnak azok az ukrán állampolgárok is, akik nem rendelkeznek biometrikus útlevéllel?

Ha biometrikus útlevéllel nem rendelkező ukrán állampolgár az egyik uniós országból egy másikba szeretne utazni, érdemes tájékozódni (pl. felhívni a célország határőrségét/rendőrségét/konzulátusát) azzal kapcsolatban, hogy nyitva van-e a határ a biometrikus útlevéllel nem rendelkezők számára is. A szabályok eltérőek lehetnek a repülővel, vonattal, busszal vagy autóval történő utazás esetén. Ha ezek a személyek csak rövidebb ideig szeretnének Magyarországon tartózkodni, akkor ideiglenes tartózkodási engedélyt (ún. ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás) kell igényelniük. Fontos, hogy az ukrán állampolgárok és családtagjaik, valamint az Ukrajnában elismert hontalanok vagy menekültek és családtagjaik az EU területén bárhol kérhetnek ideiglenes védelmet, akár biometrikus útlevél nélkül is. Javasoljuk, hogy vedd fel a kapcsolatot az úticélnál illetékes nagykövetséggel, amelytől tájékoztatást kaphatsz az ukrain háború miatt elfogadott különleges szabályokról (pl. az Ukrajnából menekülők Németországba korlátozás nélkül beléphetnek.)

3. Mi történik, ha az ideiglenes védelemre jogosult családtagok különböző uniós országokban tartózkodnak?

A családtagok családregyesítési eljárást indíthatnak. Ha a családtagok Magyarországon szeretnének élni, kérjük, további információért fordulj hozzánk. Ha a családtagok más uniós országban szeretnének élni, ahol a többi családtag tartózkodik, kérjük, vedd fel a kapcsolatot a célország nagykövetségével/ ingyenes jogi segítséget nyújtó civil szervezetével, és érdeklődj a családregyesítési eljárásról.

Legutóbb frissítve: 2023. 04. 12.

4. Továbbutazhatnak a harmadik országbeli állampolgárok (nem ukrán/nem uniós állampolgárok/nem ukrán állampolgárok családtagjai)?

Nem, kivéve, ha teljesítik az adott ország vízum-követelményeit. Javasoljuk, hogy jelentkezzenek ideiglenes tartózkodási engedélyért a magyar idegenrendészeti hatóságnál. Ez a dokumentum lehetővé teszi számukra, hogy 30-90 napig Magyarországon tartózkodjanak. Ha valaki nem tud visszatérni a származási országába, és nem tud továbbutazni az EU-ban, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot a ukrainecrisis@helsinki.hu e-mail címen, és megbeszéljük a jogi lehetőségeket. Javasoljuk továbbá, hogy vegye fel a kapcsolatot az utazás célországának nagykövetségével, amely tájékoztathatja őt az ukrain háború miatt esetlegesen elfogadott különleges szabályokról.

5. Ha a szülők (vagy a törvényes gyámok) ukránok, akik biometrikus útlevelel rendelkeznek, de a gyermeküknek nincs személyi igazolványa vagy útlevele, továbbutazhatnak az EU-n belül?

Ebben az esetben a gyermek számára igényelni kell az okmányt az ukrán nagykövetségen. Egyébként a 2. kérdésre adott válasz érvényes ebben az esetben is.

6. Nem Magyarországon szeretnék ideiglenes védelmet kérni, hanem egy másik uniós országban. Megtehetem ezt?

Igen, megteheted. Az ukrán állampolgár és családtagja, valamint az Ukrajnában elismert hontalanok vagy menekültek és családtagjaik bármelyik uniós országban kérhetnek ideiglenes védelmet. Felhívjuk figyelmed arra, hogy az ideiglenes védelemre vonatkozó szabályozás minden uniós országban eltérő lehet. Az egyes uniós országok ideiglenes védelemre vonatkozó szabályairól itt olvashatsz bővebben: <https://bit.ly/3sMNYOK>. Ha más uniós országba szeretnél ideiglenes védelmet kérni, fordulj az adott ország nagykövetségéhez és kérj tőlük tájékoztatást a beutazási szabályokról. Ha a nagykövetségek elfoglaltak, és nem válaszolnak, fordulj az adott országban a menekülteket segítő civil szervezetekhez. Az ilyen szervezetek listáját itt találod: <https://bit.ly/3JwYslq>.

7. Ha az Ukrajnából menekülő személyek ideiglenes védelmet kapnak Magyarországon, továbbutazhatnak és kérhetnek újra ideiglenes védelmet egy másik uniós országban?

A menedékes státusszal rendelkező emberek 180 napon belül 90 napig szabadon utazhatnak más uniós országba menedékes kártya és érvényes úti okmány birtokában. Ezt a kártyát az ideiglenes védelem iránti kérelem benyújtását követő 55 napon belül kell kiállítani. Az uniós tagállamokban eltérő, hogy elfogadják-e azoknak az ideiglenes védelem iránti kérelmét, akik egy másik uniós államban már megkapták ezt a státuszt. Ezért is javasoljuk, hogy lépj kapcsolatba a célország hatóságával/követségével, mivel egyes uniós országok nem fogadják el a menedékes kérelmeket azoktól, akik máshol már részesültek ideiglenes védelemben. Ha azonban a menedékes okmányt kiállítják, majd a kedvezményezett egy másik uniós országba utazik, ahol ismét ideiglenes védelemért folyamodik, és azt meg is kapja, az első menedékes kártyát visszavonják. Ez azért van így, mert az ideiglenes védelemmel járó jogosultságokat csak egy uniós tagállamban lehet gyakorolni.

A menedékes kártyával rendelkező személyek más uniós országokban más módon is rendezhetik státuszukat, ha ott 90 napnál többet maradnának (pl. munkavállalási vagy tanulmányi célú tartózkodási engedélyt kérhetnek).

8. Hogyan kell számolni a 90 napos vízummentes utazási időszakot?

Ha a schengeni térségen belül szeretnél utazni, akkor a tervezett utazás időpontjától számítva az elmúlt 180 napot kell alapul vened, és a biometrikus útleveled alapján össze kell számolnod az EU-ban töltött napokat. Ha ezt az összeget kivonod a 90 napból, megkapod, hogy hány napot használhatsz még fel a schengeni térségen belüli utazáshoz a biometrikus útleveleddel. A 90 napba nem számítanak bele azok a napok, amelyeket tartózkodási engedély alapján töltöttél az EU-ban. Miután megkapod a menedékes okmányt, a 90 nap számítása újraindul akkor, mikor másik uniós országba utazol.

Legutóbb frissítve: 2023. 04. 12.

V. Utazás Magyarországról EU-n kívüli országba

1. Ha Ukrajnából menekülő emberek Magyarországra érkeznek, de EU-n kívüli országba (USA, Egyesült Királyság, Kanada) szeretnének utazni, mit kell tenniük?

Először is Magyarországon kell megszerezniük a szükséges dokumentumokat, akár menedékes státusz, akár ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás igénylésével, kivéve, ha Magyarországon vízummentesen tartózkodhatnak (pl. 90 napos vízummentesség 180 napon belül, biometrikus útlevelel). Ezután fel kell venniük a kapcsolatot annak az országnak a nagykövetségével, ahová utazni szeretnének. A nagykövetségek tájékoztatást tudnak adni az adott ország bevándorlási/vízum/ideiglenes védelmi szabályairól. Ha a nagykövetségek elfoglaltak, és nem válaszolnak, érdemes a célországban ingyenes jogi segítséget nyújtó civil szervezetekhez fordulni. Az interneten érdemes ilyen szervezeteket keresni.

2. A menedékes státusszal vagy ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással rendelkező emberek nem utazhatnak tovább az EU-n kívüli országba?

De igen, az ilyen dokumentumokkal rendelkező személyek továbbutazhatnak, viszont meg kell felelniük a célország bevándorlási/vízum-követelményeinek.

3. Mi történik, ha rövid időre vissza kell térnem Ukrajnába?

Semmi sem történik. A magyar törvények értelmében a menedékes státuszodat nem lehet visszavonni azért, mert Ukrajnába utaztál.

VI. Az ideiglenes védelemre vonatkozó formanyomtatvány és eljárás

4. Milyen dokumentumokkal és melyik országban nyújthatják be kérelmüket az ideiglenes védelemre jogosult emberek?

Bármilyen típusú útlevelel megfelelő, legyen az régi típusú ukrán útlevelel (amely nem tartalmaz chipet) vagy biometrikus útlevelel, de a hatóságoknak útlevelel vagy más személyes okmányok hiányában is be kell venniük a kérelmet. Az ideiglenes védelemre jogosult emberek szabadon megválaszthatják, hogy melyik uniós országban kívánnak ideiglenes védelmet kérni. Ha azonban egy biometrikus útlevelel nem rendelkező ukrán állampolgár az egyik uniós országból egy másikba szeretne utazni, érdemes tájékozódni (pl. felhívni a célország határőrségét/rendőrségét/konzulátusát) azzal kapcsolatban, hogy nyitva áll-e a határ a biometrikus útlevelel nem rendelkezők számára is. A szabályok eltérőek lehetnek a repülővel, vonattal, busszal vagy autóval történő utazás esetén.

5. Melyik az a nyomtatvány, amelyet a menedékes státusz kérelmezőinek ki kell tölteniük?

Van egy formanyomtatvány, amely kérdéseket tartalmaz a személyes adatokra, az okmányokra, a beutazás helyére és időpontjára, valamint arra vonatkozóan, hogy az illetőnek szüksége van-e magyarországi szállásra. Ezt a nyomtatványt a kérelmezők az idegenrendészeti hatóság ügyintézőitől kapják meg a hatóság ügyfélszolgálatán. A nyomtatvány [online](#) is elérhető.

6. Hol lehet benyújtani a menedékeskénti elismerés iránti kérelmet?

Budapesten a Budafoki út 60. szám alatti menekültügyi ügyfélszolgálaton, hétfőtől csütörtökig 8.00-14.00 között, pénteken pedig 8.00-tól 12.00-ig. Vidéken a Főigazgatóság bármely ügyfélszolgálatán benyújthatod a kérelmet. A vidéki ügyfélszolgálatok címei az OIF honlapján találhatóak: (http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=175&Itemid=462&lang=hu).

Ha az elektronikus űrlapot korábban kitöltöd (<https://enterhungary.gov.hu/eh/>), akkor bármelyik helyi kormányablakban be lehet nyújtani a kérelmet.

Legutóbb frissítve: 2023. 04. 12.

7. Mennyi ideig tart az eljárás?

A menedékesként való elismerésről szóló határozatot 55 napon belül kell meghozni. Az eljárásban nem tartanak meghallgatást, de a biometrikus útlevel nélkül érkezők számíthatnak arra, hogy több kérdést kell megválaszolniuk.

8. Ha valaki ideiglenes tartózkodási engedélyt kapott ("ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás"), akkor is kérelmezheti a menedékes státuszt?

Igen, ha az említett személy ukrán állampolgár, menekült, illetve hontalan személy, vagy ilyen személy családtagja. Az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást ilyenkor visszavonják.

VII. A menedékes státusszal kapcsolatos támogatásokkal/foglalkoztatással kapcsolatos kérdések

1. A Magyar Helsinki Bizottság tud segíteni az Ukrajnából menekülő embereknek a lakhatásban, valamint tud tanácsot adni az általuk igénybe vehető létfenntartási támogatással kapcsolatban?

Bár igyekszünk minden megkeresésre válaszolni, de érdemben a szociális ellátórendszerrel kapcsolatos kérdések megválaszolásában a Menedék Egyesület tud segíteni a menedek@menedek.hu email címen.

2. Kell szállást kérni a menedékes kérelem benyújtásakor?

Igen. Ha a kérelmezőnek csak néhány napig van szállása, de hosszú távon nem megoldott a lakhatása, akkor egyértelműen jelezni kell a hatóságok felé, hogy szállásra van szüksége. Ezt a menedékes kérelem benyújtásával egyidejűleg kell megtenni.

A menedékesként való elismerést követően a kedvezményezett az ideiglenes védelem teljes időtartama alatt jogosult a hatóságok által biztosított szállásra és élelemre.

3. Kaphatnak pénzügyi támogatást a kérelmezők a menedékes eljárás során?

Nem. A jogszabályi változások következtében a menedékes eljárás idejére nem jár támogatás. Azt csak a menedékes kártya kézhezvétele után igényelhető.

4. Milyen pénzügyi támogatásra jogosultak a menedékes státuszú személyek?

A menedékes státuszú felnőttek havi 22.800 forint (kb. 60 EUR), a gyermekek pedig 13.700 forint (kb. 35 EUR) összegű létfenntartási támogatásra jogosultak. Ezért a juttatásért a járási hivatal foglalkoztatási osztályán kell jelentkezni, majd minden hónapban egyszer meg kell jelenni a hivatalban. Munka megkezdésével vagy a nyugdíj folyósításával egyidejűleg ez a pénzügyi támogatás megszűnik. Ha elmúltál 16 éves, és visszautasítod a járási hivatal foglalkoztatási osztálya által felajánlott munkát, elveszíted a létfenntartási támogatásra való jogosultságot, kivéve, ha 3 év alatti gyermeket nevelsz, vagy ha nem töltötted be a 18. életévedet és még iskolába jársz.

5. Ha valaki csak ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kapott, akkor is kaphat szállást az államtól?

Igen.

6. Hol lehet szállást találni?

Állandó és ideiglenes szállást a BOK csarnokban (1146 Budapest, Dózsa György út 1.) vagy a menekültügyi hatóságnál lehet igényelni a menedékes kérelem benyújtásakor.

Ezen kívül még vannak hasznos weboldalak, amelyek segíthetnek a szálláskeresésben:

<https://shelterukr.com/>

<https://help.budapest.hu/>

<https://www.supportukraine.hu/>

<https://ukrainehelp.hu/hu/>

<https://www.ukrainetakeshelter.com>

menekult@utcarollakasba.hu

Legutóbb frissítve: 2023. 04. 12.

7. Hogyan tudnak az Ukrajnából menekülő emberek Magyarországon dolgozni?

A menedékeskénti elismerést kérelmezők és a menedékes státuszú emberek külön engedély nélkül dolgozhatnak. Az álláskereséshez segítséget kérhetnek a Menedék Egyesületnél a menedek@menedek.hu email címen.

8. A menedékes státuszú személyek jogosultak az állami egészségügyi ellátásokra? Azok a személyek, akik már benyújtottak menedékes kérelmet, de még nem kapták meg a státuszt, jogosultak egészségügyi ellátásra?

Igen. A menedékes státuszú emberek jogosultak egészségügyi szolgáltatásokat igénybe venni, azaz jogosultak az alap- és a sürgősségi orvosi ellátásra. Ugyanez vonatkozik azokra is, akik kérelmet nyújtottak be, de még nem részesültek a státuszban. Ezek a személyek szintén az alap- és sürgősségi orvosi ellátásra jogosultak. Ezen túlmenően jogosultak onkológiai kezelésre, valamint krónikus betegségek esetén egyéb szakorvosi ellátásra.

9. Hogyan lehet hozzáférni az egészségügyi szolgáltatásokhoz?

A hatóságok által kijelölt szálláshelyeken élő embereknek jelezniük kell az orvosi ellátásra vonatkozó igényeiket a szálláshely személyzetének. A menedékes státuszt kérelmező vagy a státusszal rendelkező, magánszálláson tartózkodó személyeknek a háziorvoshoz (körzeti orvos) kell fordulniuk receptért és alapvető orvosi vizsgálatokért. A pontos címeket megtalálhatod az interneten. Ha valakinek sürgős orvosi ellátásra van szüksége, akkor a legközelebbi kórházba lehet menni, ahol szintén el fogják látni az orvosok.

10. Úgy tudom, 6 hónapi kérhetek ingyenes gyermekétkeztetést az iskolákban, óvodákban. Hat hónap után ez már nem jár?

Hat hónap elteltével is járhat akkor, ha a lakóhelyetek szerinti jegyzőtől ezt kéred és a jegyző ezt engedélyezi.